

На основу члана 119. став 1. тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања, („Службени гласник Р 88/2017), члана 114. став 1. тачка 1. и члана 84. Статута школе (Дел.бр. 319 од 21.3.2018..год.), Школски одбор Машинско-електротехничке школе у Параћину , на седници одржаној дана 04.04.2018. године, донео је:

ПРАВИЛНИК О ВАСПИТНОЈ, ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником ближе се уређују:

1. права и обавезе ученика,
2. појачан васпитни рад,
3. одговорност ученика,
4. лакше повреде обавеза и изрицање васпитних мера,
5. теже повреде обавеза и повреде забране,
6. васпитно-дисциплинске мере,
7. васпитно-дисциплински поступак,
8. оцењивање владања ученика,
9. материјална одговорност ученика,
10. начин правдавања изостанака ученика
11. правна заштита ученика у Машинско-електротехничкој школи (у даљем тексту: Школа).

II ПРАВА И ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

2.1. Права ученика

Члан 2.

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом о основама система образовања и васпитања и другим важећим прописима, а Школа, односно сви запослени дужни су да обезбеде њихово остваривање, а нарочито право на:

1. квалитетан образовно – васпитни рад који обезбеђује остваривање општих принципа и циљева образовања и васпитања утврђених Законом о основама система образовања и васпитања;
2. уважавање личности;
3. подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
4. заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
5. благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
6. информације о правима и обавезама;
7. учествовање у раду органа Школе, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања и посебним законима;
8. слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
9. јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;

10. покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно – васпитном процесу уколико права из тач. 1) до 9) овог члана нису остварена;
11. заштиту и правично поступање Школе према ученику
12. стипендију, кредит, смештај и исхрану у дому ученика, у складу са посебним законом.
13. Ученик има и друга права у области образовања и васпитања у складу са законом

Члан 3.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник ученика може да поднесе писмену пријаву директору Школе у случају повреде права из члана 2. овог Правилника, или непримереног понашања запослених према ученику, у року од осам дана од дана сазнања за повреду.

Запослени у Школи дужан је да одмах по сазнању а најкасине наредног радног дана поднесе писмену пријаву директору да је учињена повреда права ученика.

Директор је дужан да пријаву из става 1 и 2 овог члана, размотри и да, уз консултацију са учеником, родитељем, односно законским заступником ученика и запосленим одлучи о њој и предузме одговарајуће мере, у року од осам дана од дана пријема пријаве.

2.2. Обавезе ученика

Члан 4.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

Ученик има обавезу да:

1. редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
2. поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа Школе;
3. ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених Школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно законског заступника;
4. не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
5. поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
6. чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија,
7. стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етик

III ПОЈАЧАН ВАСПИТНИ РАД

Члан 5.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, Школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно, да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику увези са променом његовог понашања.

Члан 6.

Евиденција о спровођењу активности појачаног васпитног рада са ученицима (члан 5. овог Правилника) води се на обрасцу *Појачани васпитни рад са учеником*.

Евиденција садржи предлог активности појачаног васпитног рада и резултате тих активности. Образац *Појачани васпитни рад са учеником* води одељењски старешина.

IV ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 7.

Ученик може да одговара:

1. за лакшу повреду обавезе ученика која је у време извршења била прописана овим Правилником,
2. за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом о основама система образовања и васпитања и овим Правилником,
3. за повреду забране која је у време извршења била прописана Законом о основама система образовања и васпитања и овим Правилником.
4. за материјалну штету коју нанесе Школи намерно или крајњом непажњом.

V ЛАКШЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА И ИЗРИЦАЊЕ ВАСПИТНИХ МЕРА

5. 1. Лакше повреде

Члан 8.

Лакше повреде обавеза ученика су:

1. неоправдано изостајање са наставе и других облика образовног васпитног рада, у току школске године, до 25 часова;
2. неоправдано закашњавање на наставу и друге облике образовног васпитног рада;
3. напуштање часа и других облика образовно-васпитног рада без одобрења предметног наставника или одељењског старешине;
4. непридржавање правила понашања у Школи, одлука директора Школе и других органа школе;
5. ометање извођења наставе или других облика образовног васпитног рада
6. нарушавање естетског изгледа и чистоће школских просторија и школског дворишта.
7. недолично понашање према другим ученицима, запосленима или трећим лицима у просторијама Школе или школском дворишту, или за време извођења образовно – васпитног рада и других активности које се изводе ван Школе, а које организује Школа;
8. недолазак дежурног ученика на дежурство или самовољно напуштање места дежурства;
9. одбијање примене мера заштите и безбедности ученика у Школи, на пракси, на екскурзији и другим облицима ваннаставних активности које организује Школа ,

10. немаран однос према наставним средствима и имовини Школе, предузећа и других организација у којима се обавља пракса и остали облици образовно-васпитног рада;

11. несавесно извршавање обавеза редара (неприпремање средства и услова за наставу, непријављивање одсутних ученика, непријављивање оштећења школске и личне имовине и других уочених недостатака предметном или дежурном наставнику пре почетка наставе);

12. употреба мобилног телефона, електронског уређаја и других средстава којима се ремети дисциплина на часу или на другим облицима образовно-васпитног рада, а којима се не угрожавају права других и не служи за превару у поступку оцењивања;

13. понављање насилног понашања са првог нивоа када васпитни рад није делотворан,

14. насилно понашање са другог нивоа када појачан васпитни рад није делотворан.

Члан 9.

Насилно понашање на првом нивоу (у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање) обухвата следеће облике:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: ударање чврга, гурање, штимање, гребљење, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, „прозивање”. Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: добацивање, подсмевање, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основу различитости, ширење гласина.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито, неумесно, са сексуалном поруком: добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално недвосмислена гестикација.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија и других комуникационих програма су, нарочито: узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом.

Члан 10.

Насилно понашање на другом нивоу (у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање) обухвата следеће облике:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: шамарање, ударање, гажење, цепање одела, „шутке”, затварање, плување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, манипулисање.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: сплеткарење, ускраћивање пажње од стране групе (игнорисање), неукључивање, неприхватање, манипулисање, искоришћавање.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито: сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија су, нарочито: оглашање, снимање и слање видео записа, злоупотреба блогова, форума и четовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика.

5. 2. Изрицање васпитних мера

Члан 11.

За лакшу повреду обавезе из члана 8 овог Правилника ученику се, без вођења васпитно-дисциплинског поступка, може изрећи васпитна мера:

- 1. опомена одељењског старешине,*
- 2. Укор одељењског старешине*
- 3. Укор одељењског већа.*

Упоредо са изрицањем васпитне мере из става 1. овог члана, ученику се одређује и обавеза обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама Школе или ван просторија Школе под надзором наставника, односно стручног сарадника којег одреди директор.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 2. овог члана, Школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему се одмах обавештава родитељ, односно други законски заступник ученика.

Члан 12.

Опомена одељењског старешине изриче се:

- за учињену лакшу повреду обавезе ученика из члана 8.став 1.тачка 2) -14) овог Правилника
- за неоправдано изостајање са наставе од 5 до 8 часова.

Васпитну меру опомена изриче одељењски старешина на часу одељењског старешине и уписује је у ђачку књижицу и у књигу евиденције о образовно-васпитном раду (у прозивник у колони „напомена“).

Члан 13.

Укор одељењског старешине изриче се:

- за учињену лакшу повреду обавезе ученика из члана 8.став 1.тачка 2) - 14) овог Правилника
- за неоправдано изостајање са наставе од 9 до 16 часова.

Васпитну меру Укор одељењског старешине изриче одељењски старешина на часу одељењског старешине и уписује је у ђачку књижицу и у књигу евиденције о образовно-васпитном раду (у прозивник у колони „напомена“).

Члан 14.

Укор Одељењског већа изриче се:

- за учињену лакшу повреду обавезе ученика из члана 8.став 1.тачка 2) - 14) овог Правилника
- за неоправдано изостајање са наставе од 17 до 25 часа.

Васпитна мера Укор одељењског већа изриче се на седници Одељењског већа на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика.

Васпитна мера Укор Одељењског већа уписује се у ђачку књижицу и у књигу евиденције о образовно-васпитном раду (у прозивник у колони „напомена“, као и у записник Одељењског већа) .

Члан 15.

Када малолетни ученик изврши лакшу повреду обавеза из члана 8. овог Правилника, Школа (одељењски старешина) одмах а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља односно другог законског заступника ученика и укључује га у одговарајући поступак.

Васпитна мера може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 5. овог Правилника.

Члан 16.

Одељењски старешина је дужан да писменим путем (са повратницом) обавести родитеља односно другог законског записника ученика о изреченој васпитној мери.

Васпитна мера се изриче у школској години у којој је учињена лакша повреда обавезе ученика.

VI ТЕЖЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА И ПОВРЕДЕ ЗАБРАНА

6. 1. Теже повреде

Члан 17.

Теже повреде обавеза ученика су:

1. уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација, односно орган;
2. преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
3. уништење или крађа имовине Школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
4. поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
5. уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничких средстава или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
6. понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у Школи, у школским и другим активностима које се остварују ван Школе а које Школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
7. употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
8. неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе;
9. учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 5 овог Правилника, ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 1. тачка 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

6. 2. Повреде забрана

Члан 18.

Повреде забрана су:

1. повреда забране дискриминације
2. повреда забране насиља, злостављања и занемаривања
3. повреда забране понашања које вређа углед, част или достојанство

Појам забрана дефинисан је Законом о основама система образовања и васпитања.

Члан 19.

Насилно понашање са трећег нивоа може да буде третирана као тежа повреда обавезе и као повреда забране, у зависности од околности (последиче, интензитет, учесталост, учесници, место, време, начин и друго) што процењује Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и директор.

Члан 20.

Насилно понашање на трећем нивоу (у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање) обухвата следеће облике:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина и других повреда, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: застрашивање, уцењивање уз озбиљну претњу, изнуђивање новца или ствари, ограничавање кретања, навођење на коришћење наркотичких средстава и психоактивних супстанци, укључивање у деструктивне групе и организације.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: претње, изолација, малтретирање групе према појединцу или групи, организовање затворених група (кланова) које има за последицу повређивање других.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито: завођење од стране одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационалних технологија су, нарочито: снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија.

VII ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 21.

За учињену тежу повреду обавеза ученика из члана 17. став 1. тачка 1) -7) и тачка 9) и за учињену повреду забране из члана 18. овог Правилника, ученику може да се изрекне васпитно – дисциплинска мера:

1. *Укор директора,*
2. *Укор наставничког већа,*
3. *Искључење ученика из школе.*

За изрицање васпитно – дисциплинске мере из става 1. тачка 1. надлежан је директор, а из тачке 2. и 3. Наставничко веће.

Укор директора изриче се за неоправдано изостајање са наставе од 26 до 40 часова.

Укор Наставничког већа изриче се за неоправдано изостајање са наставе од 41 до 52 часа.

Искључење ученика из Школе може да се изрекне за неоправдано изостајање са наставе преко 52 часа.

Упоредо са изрицањем васпитно-дисциплинске мере из става 1. овог члана, ученику се одређује и обавеза обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама Школе или ван просторија Школе под надзором наставника, односно стручног сарадника којег одреди директор.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 3. овог члана, одређује се ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему се одмах обавештава родитељ, односно други законски заступник ученика.

Члан 22

Када малолетни ученик изврши тежу повреду обавеза из члана 15 односно повреду забране из члана 16. овог Правилника, Школа (одељењски старешина) одмах а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља односно другог законског заступника ученика и укључује га у одговарајући поступак.

Члан 23.

Васпитно-дисциплинске мере могу да се изрекну ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 5. овог Правилника.

Када предузете неопходне активности из члана 5 овог Правилника доведу до позитивне промене понашања ученика обуставиће се поступак осим ако је учињеном повредом забране из члана 16 овог Правилника, озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 24.

Васпитно-дисциплинске мере изричу се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности ученика.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се у школској години у којој је учињена тежа повреда обавезе односно повреда забране.

VIII ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 25.

Васпитно-дисциплински поступак води се за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 17. и за повреде забране из члана 18. овог Правилника.

Дисциплинску пријаву против ученика, може да поднесе свако лице које је стекло сазнање о извршеној тежој повреди обавезе односно повреди забране . Дисциплинска пријава подноси се директору школе.

Члан 26.

Директор Школе, у року од 30 дана, од дана учињене теже повреде обавезе односно повреде забране, закључком покреће васпитно-дисциплински поступак.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену тежу повреду обавезе ученика покреће се најкасније у року од 8 дана од дана сазнања за учињену повреду обавезе.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену повреду забране покреће се одмах а најкасније у року од 2 дана од дана сазнања за учињену повреду забране.

Члан 27.

Закључак којим се покреће васпитно-дисциплински поступак треба да садржи:

- податке о ученику против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак (у даљем тексту ученик) и то: лично име, датум и место рођења, адресу пребивалишта односно боравишта, име родитеља односно законског заступника;
- податке о разреду и одељењу који ученик похађа;
- назив и опис теже повреде обавезе ученика односно повреде забране;
- место, време и начин извршења теже повреде обавезе односно повреде забране
- одговарајуће доказе који указују да је ученик извршио тежу повреду обавезе односно повреду забране.

Члан 28.

Закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка обавезно се, одмах, а најкасније наредног радног дана доставља родитељу односно другом законском заступнику ученика.

Закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка доставља се ученику, одељењском старешини, стручном сараднику и одговарајућем школском тиму.

Против закључка о покретању васпитно - дисциплинског поступка није дозвољена жалба.

Ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика може да овласти заступника (пуномоћника) да ученика заступа у васпитно - дисциплинском поступку.

Пуномоћје се даје у писаном облику или усмено на записник.

Радње које предузима заступник (пуномоћник) у границама пуномоћја имају правна дејства као да их је предузео ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика. Постојање заступника (пуномоћника) не спречава ученика да сам предузима радње у васпитно - дисциплинском поступку.

Члан 29.

Уколико се родитељ односно законски заступник ученика који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор Школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана, психолога, Школе да у поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава Центар за социјални рад. У васпитно-дисциплинском поступку, ученик, уз присуство родитеља односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

У васпитно-дисциплинском поступку, ученику мора да се омогући да се изјасни о свим околностима које су од значаја за утврђивање његове одговорности али ако он, његов родитељ односно законски заступник не желе да искористе ту могућност, поступак се и без тога може водити и окончати.

Члан 30.

Васпитно-дисциплински поступак води директор.

Директор решењем одређује и заказује дисциплинску усмену расправу (у даљем тексту расправу).

Решење о одређивању расправе треба да садржи:

- место, датум и време одржавања расправе,
- предмет због којег се заказује расправа,
- назначење спорних чињеница и доказа којима ће се спорне чињенице доказивати (исправе, сведоци, вештачење, увиђај),
- имена лица која треба позвати на расправу и у ком својству се позивају.

Позив за расправу доставља се ученику, родитељу односно другом законском заступнику ученика, стручном сараднику, одељењском старешини, вештацима, сведоцима, подносиоцу дисциплинске пријаве и другим лицима чије би изјаве биле од значаја за утврђивање одговорности ученика.

Позив треба да садржи место, датум и време одржавања усмене расправе, предмет због којег се заказује расправа, лично име и адресу лица које се позива и у ком својству се позива, да ли и шта треба да достави, упозорење да је у случају спречености да се одазове позиву дужно да о томе писаним путем обавести директора Школе.

Позив се доставља најмање осам дана пре одржавања усмене расправе.

Члан 31.

Расправа је јавна осим у случајевима прописаним законом. О искључењу јавности директор доноси закључак који мора бити образложен и јавно објављен на огласној табли. Закључак о искључењу јавности директор доноси по службеној дужности или на предлог ученика, родитеља односно другог законског заступника ученика.

Пре почетка расправе директор утврђује која су од присутних лица присутна, а у погледу одсутних лица дужан је да провери да ли су им позиви уредно достављени.

Ако ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика није дошао на расправу а нема доказа да му је позив за расправу уредно достављен, директор доноси одлуку о одлагању расправе и истовремено одређује место, датум и време одржавања расправе.

Ако је ученику, родитељу односно другом законском заступнику ученика уредно достављен позив за расправу, а они неоправдано изостану са расправе, директор може да одржи расправу и без њиховог присуства а може и да одложи расправу ако оцени да је саслушање ученика, неопходно за правилно одлучивање.

Када директор донесе одлуку да се расправа одложи, присутним лицима се саопштава место, датум и време одржавања одложене расправе а одсутна лица се позивају писаним путем.

Члан 32.

Када се утврди да су испуњени услови да се расправа одржи, директор отвара расправу.

Директор прво узима опште податке од ученика и то: лично име, датум и место рођења, пребивалиште односно боравиште, разред и одељење које ученик похађа, лично име родитеља односно другог законског заступника ученика, да ли је раније дисциплински одговарао, када и за које повреде обавезе односно повреде забране.

Након узимања општих података, ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика се упознаје са предметом васпитно - дисциплинске

одговорности ученика тако што се чита закључак о покретању васпитно - дисциплинског поступка и други докази који су прибављени пре одржавања расправе.

Затим директор даје реч ученику да изнесе своју одбрану. Ученик има право да се изјасни о свим околностима и чињеницама које му се стављају на терет, да износи нове чињенице и предлаже извођење доказа ради утврђивања тих чињеница, да побија наводе из закључка којим је покренут дисциплински поступак а у току извођења доказа ученик има право да поставља питања сведоцима и вештацима, да побија тачност навода који се не слажу са његовим наводима и да се на крају изјасни о изведеним доказима.

Члан 33.

Након саслушања ученика приступа се извођењу доказа-саслушавање сведока.

Од сведока се прво узимају општи подаци - лично име, датум и место рођења, пребивалиште односно боравиште и друго. Потом директор поучава сведока о томе у којим случајевима сме да ускрати сведочење.

Затим се сведок позива да изнесе све што му је познато о чињеницама о којима треба да сведочи.

Након давања изјаве прелази се на испитивање сведока. Питања сведоку прво поставља директор, затим ученик против кога је покренут дисциплински поступак и његов родитељ односно други законски заступник ученика. Ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика питања постављају преко директора а с његовом дозволом питања се могу постављати и непосредно.

Сведоци се саслушавају понаособ и без присуства других сведока. Директор може поново да саслуша сведока а може и да суочи сведоке чији се искази не слажу.

Члан 34.

Вештачење се изводи када је за утврђивање или оцену неке чињенице потребно стручно знање којим директор не располаже.

Директор посебним решењем пре одређивања усмене расправе одређује вештака (једног или више-зависно од сложености вештачења) као и предмет и обим вештачења и рок за давање налаза и мишљења.

Ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика има право да се изјасни о подобности вештака.

Ако вештачење обавља више вештака, они заједнички дају налаз и мишљење а ако се не слажу, налаз и мишљење дају одвојено.

Вештак је дужан да налаз и мишљење достави школи у року који је одређен за давање налаза и мишљења.

Након пријема налаза и мишљења вештака директор га доставља ученику, родитељу односно другом законском заступнику.

Вештак саопштава налаз и мишљење на усменој расправи. Након саопштавања налаза и мишљења приступа се саслушавању вештака. Питања вештаку прво поставља директор, затим ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика против кога је покренут дисциплински поступак.

Ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика, питања постављају преко директора а с његовом дозволом питања се могу постављати и непосредно.

Ако се утврди да налаз и мишљење вештака има недостатке који се не могу отклонити саслушавањем вештака, вештачење се понавља, са истим или другим вештацима.

Члан 35.

Увиђај се изводи када је ради утврђивања неке чињенице потребно непосредно опажање директора.

Увиђај може да се изведе на расправи или на другом погодном месту. Уколико се увиђај не изводи на расправи, на увиђај се обавезно позива ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика.

Директор може да одлучи да се на увиђај позову и друга лица чије би присуство увиђају било од значаја за утврђивање чињеница релевантних за утврђивање одговорности ученика.

Члан 36.

Ако предложени докази не могу да се изведу на једном рочишту, директор ће донети одлуку да се расправа одложи и заказаће наставак расправе у што краћем року.

Присутним лицима се саопштава место, датум и време наставка расправе а одсутна лица се позивају писаним путем.

Приликом наставка расправе директор ће у главним цртама изнети ток дотадашње расправе.

Члан 37.

Када се изведу сви предложени докази директор позива одељењског старешину и стручног сарадника – психолога да се изјасне о васпитно-дисциплинској одговорности ученика.

Пре закључења расправе директор даје завршну реч ученику.

Након завршне речи ученика, родитеља односно другог законског заступника ученика директор закључује расправу

Члан 38.

О усменој расправи води се записник.

У записник се уноси лично име директора, место, датум и време одржавања расправе, предмет васпитно - дисциплинског поступка, општи подаци о ученику, његовом родитељу односно другом законском заступнику ученика, сведоцима, вештацима и другим присутним лицима, ток и садржина предузетих радњи и изведених доказа, садржина датих изјава, одлука о одлагању расправе, односно одлука да се расправа одржи без присуства уредно позваног ученика.

Записник потписује директор, ученик и његов родитељ односно други законски заступник ученика, одељењски старешина, стручни сарадник, сведоци и вештаци.

Уколико неко лице одбије да потпише записник или оде са расправе пре него што је записник закључен, то се уноси у записник са разлозима због којих је одбијено потписивање записника.

Члан 39.

У васпитно-дисциплинском поступку директор мора да утврди све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Васпитно –дисциплински поступак окончава се решењем директора након вођења појачаног васпитног рада са учеником.

Директор је дужан да донесе решење у року од 30 дана од дана покретања васпитно-дисциплинског поступка.

Члан 40.

Ако је за изрицање васпитно-дисциплинске мере надлежно Наставничко веће, директор ће решење донети на основу одлуке Наставничког већа о изрицању васпитно-дисциплинске мере.

Одлука Наставничког већа о изрицању васпитно-дисциплинске мере и решење треба да садржи све елементе које садржи решење донето у управном поступку.

Члан 41.

У васпитно-дисциплинском поступку директор доноси решење којим се:

- утврђује одговорност ученика и изриче васпитно-дисциплинска мера
- ученик ослобађа одговорности
- обуставља васпитно-дисциплински поступак

Васпитно – дисциплински поступак ће се обуставити ако активности појачаног васпитног рада из члана 5. овог Правилника, доведу до позитивних промена у понашању ученика, осим ако је учињеном повредом забране озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 42.

Решење којим је окончан васпитно-дисциплински поступак доставља се ученику, родитељу односно другом законском заступнику ученика, одмах а најкасније наредног дана од дана доношења решења.

Решење се доставља и одељењском старешини.

Члан 43.

Ако се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из школе, одељењски старешина у исписницу уноси напомену да је против ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

IX ОЦЕЊИВАЊЕ ВЛАДАЊА УЧЕНИКА

Члан 44.

Оцена из владања током године изражава се описно и то: примерно, врло добро, добро довољно и незадовољавајуће.

Оцена из владања ученика у току полугодишта изражава се описом учениковог односа према школским обавезама и сопственим правима и обавезама, другим ученицима, запосленима у школи, другим организацијама у којима се остварује образовно-васпитни рад, школској имовини, имовини других и заштити и очувању животне средине, као изреченој васпитној или васпитно-дисциплинској мери.

Описна оцена садржи предлог мера и активности које школа планира и предузима ради промене понашања ученика као и начин укључивања одговарајућих установа, организација и појединаца и динамику праћења понашања ученика.

Описна оцена се евидентира у педагошкој документацији наставника односно одељењског старешине.

Школа је у обавези да континуирано прати, анализира, благовремено предузима мере у циљу развијања одговорног понашања ученика и свих учесника у образовно-васпитном процесу.

Члан 45.

Владање ученика оцењује се бројчано на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Закључна оцена из владања изражава се бројчаном оценом и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), довољно (2), незадовољавајуће (1).

Закључну оцену из владања утврђује одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера, предузетих активности и њихових ефеката а нарочито на основу његовог односа према:

- школским обавезама и сопственим правима и обавезама
- другим ученицима
- запосленима у школи и другим организацијама у којима се остварују поједини облици образовно-васпитног рада
- имовини Школе, имовини других лица или организацијама у којима се остварују настава или поједини облици образовно-васпитног рада
- заштити и очувању животне средине.

Оцена из владања поправља се на предлог одељењског старешине најкасније на крају првог или другог полугодишта када ученик показује позитивне промене у свом понашању и прихвата одговорност за своје поступке након указивања на непримерено понашање или кроз појачани васпитни рад, након изречене васпитне односно васпитно-дисциплинске мере.

Члан 46.

Оценом примерно (5) оцењује се владање ученика који редовно похађа наставу и друге облике рада у које је укључен, поштује договорена односно прописана правила понашања и мере безбедности, негује атмосферу другарства и конструктивног решавања конфликта у одељењу, своје ставове брани аргументовано водећи рачуна о осећањима других и усвојеним правилима понашања, поштује школску имевину и имовину других, има активан однос према очувању и заштити животне средине.

Закључна оцена из владања смањује се за лакше повреде прописане овим Правилником:

1. Оценом врло добро (4) оцењује се владање ученика који се понаша на начин описан на првом нивоу у складу са Правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика

2. Оценом добро (3) оцењује се владање ученика који се понаша на начин описан на другом нивоу у складу са правилником о Протоку поступања, ако након изречене васпитне мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика.

Закључна оцена из владања смањује се за теже повреде обавеза ученика, за насилно и дискриминаторно понашање из Правилника о протоколу поступања и то:

1. Оценом довољно (2) оцењује се владање ученика који понови понашање на начин описан на другом нивоу у складу са Правилником о протоку поступања ако након изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика

2. Оценом незадовољавајуће (1) оцењује се владање ученика који се понаша на начин описан на трећем нивоу у складу са Правилником о протоку

поступања ако након изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере и предузетих активности појачаног васпитног рада који је у интензитету примерен потребама ученика, није дошло до позитивне промене у понашању ученика.

Члан 47.

Ученику који неоправдано изостаје са наставе смањује се оцена из владања на крају првог или другог полугодишта уколико након благовремено предузетих мера и активности појачаног васпитног рада и обавештавања родитеља односно другог законског заступника ученика, није дошло до позитивне промене у понашању ученика и то:

- Врло добро (4) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе од 5 до 8 часова
- Добро (3) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе од 9 до 16 часова
- Довољно (2) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе од 17 до 25 часова
- Незадовољавајуће (1) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе 26 и више часова.

X МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 48.

Ученик, родитељ односно други законски заступник ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно или из крајње непажње.

Члан 49.

Ученик односно запослени који има сазнање да је Школи причињена материјална штета дужан је да о томе обавести директора Школе писаним путем.

Члан 50.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор Школе закључком.

Закључак треба да садржи:

-податке о ученику против кога је покренут поступак за утврђивање материјалне одговорности (лично име, датум и место рођења, адресу пребивалишта односно боравишта, име родитеља односно законског заступника);

-податке о разреду и одељењу који ученик похађа;

-опис материјалне штете;

-место, време и начин извршења материјалне штете

-одговарајуће доказе који указују да је ученик проузроковао материјалну штету.

Закључак се доставља ученику, родитељу односно другом законском заступнику ученика и одељењском старешини, одмах, а најкасније наредног радног дана.

У поступку утврђивања материјалне одговорности директор је дужан да узме изјаву од ученика против кога је покренут поступак за утврђивање материјалне одговорности, родитеља односно другог законског заступника ученика, сведока и других лица чије би изјаве биле релевантне за утврђивање материјалне одговорности ученика, родитеља односно другог законског заступника ученика.

Уколико се у поступку утврди да је ученик проузроковао штету Школи намерно или крајњом непажњом, висина штете се утврђује на основу књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари или на основу налаза и мишљења вештака одговарајуће струке.

Ако материјалну штету проузрукује више ученика сваки ученик је одговоран за део штете коју је проузроковао и дужан је да надокнади део штете коју је проузроковао.

Ако материјалну штету проузрукује више ученика а не може се за сваког ученика утврдити део штете који је проузроковао, сматра се да су сви ученици подједнако одговорни и штету надокнађују у једнаким деловима.

Члан 51.

Утврђену висину штете ученик, родитељ односно други законски заступник ученика може да надокнади одједном или у ратама.

Пре доношења решења из члана 48. овог Правилника директор ће позвати ученика, родитеља односно другог законског заступника ученика да се писаним путем изјасни да ли ће штету надокнадити одједном или у ратама и у колико рата, с тим да рок за накнаду штете не може бити дужи од шест месеци од дана достављања коначног решења.

Члан 52.

Након спроведеног поступка директор доноси решење о материјалној одговорности ученика, родитеља односно другог законског заступника ученика ако је у поступку утврђена одговорност ученика за проузроковану штету односно решење о ослобађању од одговорности ако је у поступку утврђено да ученик није одговоран за проузроковану штету.

Решење којим је утврђена одговорност ученика, родитеља односно законског заступника ученика мора да садржи утврђену висину штете и начин надокнаде штете.

Директор може да одлучи да ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика буде делимично или у целини ослобођен надокнаде штете у случају ако би надокнада довела ученика и његову породицу у тешку материјалну ситуацију.

Директор може да донесе решење о обустављању поступка ако се у складу са законом утврди да нема услова да се поступак води.

Уколико ученик, родитељ односно други законски заступник ученика одбије да надокнади штету Школа ће покренути поступак за надокнаду штете пред надлежним судом.

XI НАЧИН ПРАВДАЊА ИЗОСТАНАКА УЧЕНИКА

Члан 53.

Родитељ односно законски заступник ученика дужан је да:

- одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести одељењског старешину
- да правда изостанке ученика најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом. Изузетно, родитељ односно други законски заступник ученика може да правда изостанке и писаном изјавом коју даје одељењском старешини.

XII ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 54.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник ученика има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник ученика има право да поднесе жалбу Школском одбору и на решење којим је утврђена одговорност ученика, родитеља односно другог законског заступника ученика за материјалну штету коју је ученик проузроковао Школи.

Школски одбор решава по жалби из става 1 и 2. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења.

Школски одбор доноси решење већином гласова укупног броја чланова.

Школски одбор ће решењем:

- одбацити жалбу, уколико је неблаговремена, недопуштена или је изјављена од стране неовлашћеног лица;
- одбити жалбу када утврди да је поступак доношења решења правилно спроведен и да је решење на закону засновано, а жалба неоснована;
- усвојити жалбу, и преиначити првостепено решење ако утврди да је жалба основана.

Против другостепеног решења о изреченој мери искључења ученика из Школе, ученик, родитељ односно други законски заступник ученика има право на жалбу у управном спору.

Члан 55.

Ученик, родитељ односно други законски заступник ученика, има право да поднесе пријаву Министарству, уколико сматра да су му повређена права утврђена законом, у случају:

- 1) доношења или недоношења одлуке органа школе по поднетој пријави, приговору или жалби;
- 2) ако је повређена забрана из члана 16. овог Правилника;
- 3) повреде права ученика из члана 2. овог Правилника.

Пријаву из става 1. овог члана ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика може поднети у року од осам дана од дана сазнања за повреду својих права.

Ако оцени да је пријава из става 1. овог члана основана, Министарство ће у року од осам дана од дана пријема пријаве упозорити школу на уочене неправилности и одредити јој рок од три дана од упозорења за отклањање уочене неправилности.

Ако школа не поступи по упозорењу из става 3. овог члана, Министарство ће предузети одговарајуће мере, у складу са законом.

XIII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 56.

На питања која нису уређена овим Правилником примењиваће се одредбе Закона о основама система образовања и васпитања, Закона о раду, Закона о општем управном поступку и других важећих прописа.

Члан 57.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о васпитној, васпитно - дисциплинској и материјалној одговорности ученика број 1367 од 23.11.2015.године.

Председник Школског одбора

Објављено на огласној табли школе, дана 05.04.2018. године

Правилник ступио на снагу дана _____ 2018.године.